

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2022 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. D1-125
redakcija)

EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS RŪŠIŲ GEROS APSAUGOS BŪKLĖS KRITERIJŲ SĄRAŠAS

I SKYRIUS ŽUVYS

„1099, Upinės nėgės (*Lampetra fluviatilis*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1099.1	Populiacija; reproduktorių skaičius arba neršto lizdų skaičius	vnt./km	>10	Reproduktorių aptikimas. Neršto lizdai (~20x15 cm nuvalyto žvirgždo plotai) skaičiuojami, jei nepavyksta aptikti reproduktorių.
2	1099.2	Populiacija; jauniklių skaičius	vnt./m ²	>30	Apskaita vykdoma tik tipinėse buveinėse (priekrantė, įlankos, kur gylis ≤0,6 m, srovės greitis <0,2 m/s, gruntas ir smėlis su detrito priemaiša).
3	1099.3	Populiacija; jauniklių amžiaus klasės skaičius	vnt.	≥3	Amžiaus klasių skaičius nustatomas pagal individų ilgio dažnio grupes.
4	1099.4	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu jų apskaita vykdoma ≥2 vietose.
5	1099.5	Buveinė; nerštaviečių ir augimo buveinių integracija	Eksperto vertinimas	Integruotos buveinės dažnos	Nerštavietės – žvyro-gargždo ruožai, kuriuose srovės greitis yra 0,3–0,9 m/s. Augimo buveinės – smėlio-detrito plotai, kuriuose srovės greitis <0,2 m/s.

6	1099.6	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera pagal O ₂ rodiklį, ne blogesnė už gerą pagal kitus rodiklius	Būklės klasė nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę: 1 ir 2 – labai gera arba gera, 3 – prastesnė nei gera. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
7	1099.7	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti įvertintas naudojantis geografinė informacine sistema.
8	1099.8	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai, kurių hidrologinis režimas pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomi pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
9	1099.9	Buveinė; vagos vientisumas	Migracijos kliūtys	Nėra kliūčių migruoti arba ši kliūtis užkerta kelią į <30 proc. neršti tinkamo ruožo	Migracijos kliūtys gali būti nurodytos Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė. Šaltinis – https://uetk.am.lt/ .

„1096, Mažosios nėgės (*Lampetra planeri*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

2 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1096.1	Populiacija; reproduktorių skaičius (arba neršto lizdų skaičius)	vnt./km	>10	Reproduktorių aptikimas. Neršto lizdai (~20x15 cm nuvalyto žvirgždo plotai), jei nepavyksta aptikti reproduktorių.
2	1096.2	Populiacija; jauniklių skaičius	vnt./m ²	>10	Apskaita vykdoma tik tipinėse buveinėse (priekrantė, įlankos, kur gylis ≤0,6 m, srovės greitis <0,2 m/s, gruntas ir smėlis su detrito priemaiša).
3	1096.3	Populiacija; jauniklių amžiaus klasių skaičius	vnt.	≥3	Amžiaus klasė nustatoma pagal individų ilgį.

4	1096.4	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.
5	1096.5	Buveinė; yra nerštaviečių ir augimo buveinių	Eksperto vertinimas	Nerštavietės ir augimo buveinės aptinkamos dažnai	Nerštavietės – žvyro-gargždo ruožai, kuriuose srovės greitis yra 0,3–0,8 m/s. Augimo buveinės – smėlio-detrito plotai, kuriuose srovės greitis $< 0,2$ m/s.
6	1096.6	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera pagal O ₂ rodiklį, ne blogesnė už gerą pagal kitus rodiklius	Būklės klasė nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę: 1 ir 2 – labai gera arba gera, 3 – prastesnė nei gera. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
7	1096.7	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti įvertintas naudojantis geografinę informacinę sistemą
8	1096.8	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai, kurių hidrologinis režimas pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomi pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
9	1096.9	Buveinė; migruoti atviro upės ruožo ilgis	km	>15 km arba visa upė, jeigu > 30 km ² baseino ploto upės ruožo ilgis < 15 km	Migracijos kliūtys ir atvirų ruožų ilgis gali būti paskelbti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė. Šaltinis – https://uetk.am.lt/ .

„1106, Baltijos lašišos (*Salmo salar*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

3 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1106.1	Populiacija; jaunikių skaičius	vnt./100 m ²	$\geq 4,0$	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma rugpjūčio–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100–150 m ruože elektros žūklės aparatu.
2	1106.2	Populiacija; neršto lizdų skaičius	vnt./km	≥ 5	Neršto lizdai skaičiuojami po lašišinių žuvų neršto lapkričio pabaigoje ir gruodį. Apskaita vykdoma einant upės krantu ar

					plaukiant valtimi. Neršto lizdai skaičiuojami tik neršti tinkamose buveinėse.
3	1106.3	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis nustatomas vykdant jų apskaitą ≥ 2 vietose.
4	1106.4	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. grunto tipas ir padengimas; 2. srovės greitis; 3. gylis; 4. vandens augalija padengtos buveinės dalis.
5	1106.5	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
6	1106.6	Buveinė; hidromorfologija	Upių hidromorfologinio indekso vertė	$\geq 0,80$	Upių hidromorfologinis indeksas apskaičiuojamas ir būklės klasė nustatoma vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.
7	1106.7	Buveinė; vagos vientisumas	Migracijos kliūtys	Nėra kliūčių migruoti arba ši kliūtis užkerta kelią ≤ 30 proc. nerštui tinkamą ruožą	Migracijos kliūtys gali būti paskelbtos Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė. Šaltinis – https://uetk.am.lt/ .

„1163, Paprastojo kūjagalvio (*Cottus gobio*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

4 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1163.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>2,0	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma liepos–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100 m ruože.
2	1163.2	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.
3	1163.3	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis; 3. grunto tipas ir padengimas; 4. slėptuvės.
4	1163.4	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
5	1163.5	Buveinė; hidromorfologija	Upių hidromorfologinio indekso vertė	$\geq 0,80$	Upių hidromorfologinis indeksas apskaičiuojamas ir būklės klasė nustatoma vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.

„1134, Kartuolės (*Rhodeus sericeus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

5 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1134.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>2,5	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma liepos–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100 m ruože.
2	1134.2	Populiacija; individų aptikimo dažnis	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥ 2 vietose.
3	1134.3	Buveinė; priekrantės padengimas helofitais ir (ar) plūdurlapiais makrofitais	proc.	>60	Nustatomas populiacijos tyrimo vietoje.
4	1134.4	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	$\geq 2A, 0C$	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis; 3. grunto tipas ir padengimas.
5	1134.5	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
6	1134.6	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas nustatomas vizualiai tyrimo vietoje. Pakrančių vingiuotumas gali būti vertinamas naudojantis geografine informacine sistema.

„1130, Salačio (*Aspius aspius*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

6 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1130.1	Populiacija; 0+ amžiaus individų skaičius	vnt./100 m ²	>4	0+ amžiaus individais laikomi individai, kurių kūno ilgis <10 cm. Gausumas vertinamas žvejojbos elektros metodu.
2	1130.2	Populiacija; > 0+ amžiaus individų skaičius	vnt./100 m ²	>0,1	>0+ amžiaus individais laikomi individai, kurių kūno ilgis ≥10 cm. Gausumas vertinamas žvejojbos elektros metodu arba pagavus atrankiniais statomaisiais tinklais.
3	1130.3	Populiacija; amžiaus klasių skaičius (kriterijus taikomas tik upėse)	vnt.	≥2	Nustatomas individų amžius ir skirtingo amžiaus individų grupių skaičius.
4	1130.4	Populiacija; individų aptikimo dažnis	proc.	>65	Individų aptikimo dažnis teritorijoje, jeigu individų apskaita vykdoma ≥2 vietose.
5	1130.5	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius, arba vidutinė pagal vieną rodiklį	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
6	1130.6	Buveinė; hidromorfologija	Upių hidromorfologinio indekso vertė	≥0,75	Upių hidromorfologinis indeksas apskaičiuojamas ir būklės klasė nustatoma vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.
7	1130.7	Buveinė; upės vientisumas	Migracijos kliūtys	Kliūčių migruoti nėra	Migracijos kliūtimi laikoma užtvanka, įrengta upės ruože, kurios baseino plotas >1000 km ² . Šaltinis – https://uetk.am.lt/ .

„1149, Paprastojo kirtiklio (*Cobitis taenia*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

7 lentelė

Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1149.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>1,2	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma birželio–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 10 m ruože.
2	1149.2	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	≥2A, 0C	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis (kriterijus taikomas tik upėms); 3. grunto tipas ir padengimas; 4. apaugimas makrofitais.
3	1149.3	Buveinė; vandens kokybė upėse	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius, arba vidutinė pagal vieną rodiklį.	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę
4	1149.4	Buveinė; vandens kokybė ežeruose	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	(1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
5	1149.5	Buveinė; vagos morfologija (kriterijus taikomas tik upėms)	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti vertinamas naudojantis geografinę informacinę sistemą.
6	1149.6	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai ir ežerai, kurių hidrologinis režimas labai pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomi pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ . Ežerų patvenkimas, vandens lygio pažeminimas ar stabilizavimas priskiriami prie darančių reikšmingą poveikį.

„5348, Šiaurinio auksaspalvio kirtiklio (*Sabanejewia baltica*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

8 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	5348.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>1,3	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma birželio–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 10 m ruože.
2	5348.2	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	≥2A, 0C	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. gylis; 2. srovės greitis; 3. grunto tipas ir padengimas; 4. apaugimas makrofitais.
3	5348.3	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
4	5348.4	Buveinė; vagos morfologija	Eksperto vertinimas	Natūrali	Vagos formos natūralumas gali būti vertinamas naudojantis geografinę informacinę sistemą.
5	5348.5	Buveinė; hidrologinis režimas	Eksperto vertinimas	Hidrologinis režimas natūralus	Upių ruožai, kurių hidrologinis režimas pakitęs dėl hidroelektrinių veiklos, nustatomi pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją. Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .

„1103, Perpelės (*Alosa fallax*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

9 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
----------	-------------------	------------	---------------	----------------	-----------------------

1	1103.1	Populiacija; individų gausumas Kuršių mariose	vnt./SŽP (žvejojama 30 m ilgio, 40–45 mm akytumo tinklu per naktį)	>15,7	Tyrimo vietos vertinimas vykdomas gegužės–birželio mėn. viduryje, vandens temperatūrai pakilus iki 16–17 °C Ventės rago akvatorijoje.
2	1103.2	Populiacija; žvejybos poveikis	Eksperto vertinimas	Nedaro reikšmingo poveikio rūšies ištekliams	Nustatoma eksperto, remiantis visa prieinama informacija apie verslinius laimikius ir jų pokyčius.
3	1103.3	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P	Labai gera arba gera pagal abu rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje, interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .

„2522, Ožkos (*Pelecus cultratus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

10 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	2522.1	Populiacija; individų gausumas Kuršių mariose	vnt./SŽP (žvejojama 30 m ilgio, 40–45 mm akytumo tinklu per naktį)	>0,1	Tyrimo vietoje vertinimas vykdomas gegužės–birželio mėn. Ventės rago akvatorijoje.
2	2522.2	Populiacija; žvejybos poveikis	Eksperto vertinimas	Nedaro reikšmingo poveikio rūšies ištekliams	Nustatoma eksperto, remiantis visa prieinama informacija apie verslinius laimikius ir jų pokyčius.
3	2522.3	Buveinė; vandens kokybė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P	Labai gera arba gera pagal visus rodiklius	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka. Jeigu monitoringo duomenų nėra, būklės klasė nustatoma pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje,

					interaktyviame žemėlapyje, pateiktą informaciją apie telkinių ekologinę būklę (1 – labai gera arba gera; 2 – vidutinė; 3 – prastesnė nei vidutinė). Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/ .
--	--	--	--	--	---

„1145, Paprastojo vijūno (*Misgurnus fossilis*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

11 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1145.1	Populiacija; individų skaičius (>0+ amžiaus)	vnt./100 m ²	>3,0	Tyrimo vietoje apskaita vykdoma liepos–spalio mėn. ne trumpesniame kaip 100 m ruože.
2	1145.2	Populiacija; amžinė struktūra	proc.	Aptinkamos visos amžiaus grupės; juv. >50 proc.	Skirtingo amžiaus grupės ir proporcija populiacijoje: 1. nesubrendę jaunikliai (juv.) (TL <10 cm); 2. subrendę individai (TL ≥10 cm).
3	1145.3	Populiacija; individų aptikimo dažnis teritorijoje	proc.	>65 proc.	Teritorijoje apskaita turėtų būti vykdoma bent 3 vietose.
4	1145.4	Buveinė; susijungimas su šalia esančiais vandens telkiniais	Eksperto vertinimas	Buveinės izoliacija nedidelė, buveinė potvynių metu su šalia esančiais telkiniais susijungia ne rečiau kaip kartą per 5-erius metus	Vertinamas buveinės susijungimas su šalia esančiais vandens telkiniais.
5	1145.5	Buveinė; struktūra	Buveinės struktūrą apibūdinančių rodiklių, atitinkančių A, B ir C kriterijus, skaičius	≥2A, 0C	Pagalbiniai rodikliai (A – geras, B – patenkinamas, C – blogas): 1. apaugimas vandens augalais; 2. grunto tipas ir padengimas; 3. vandens inžinerijos statinių poveikis; 4. vandens telkinio priežiūros poveikis.
6	1145.6	Buveinė; kiti neigiami veiksniai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vertinamas neigiamų veiksnių poveikis: 1. melioracijos; 2. vandens taršos. 3. gyvenviečių.

II SKYRIUS VABZDŽIAI

„1065, Auksuotosios šaškytės (*Euphydryas aurinia*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1065.1.	Populiacija; suaugėlių santykinė gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; rūšies populiacijos buvimo įrodymas	Suaugusių ind. sk./100 m maršrute	Stabili arba didėjanti; ≥ 7	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėnesį.
2	1065.2	Populiacija; vikšrų lizdų santykinė gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; rūšies veisimosi įrodymas	Vikšrų lizdų sk./100 m maršrute	Stabili arba didėjanti; ≥ 5 ; rūšis veisiasi	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma rugpjūčio mėnesį.
3	1065.3	Buveinė; tinkamų veisimosi ir maitinimosi buveinių plotas	ha	Stabilus ar didėjantis; (faktinis dydis)	Per kiekvieną maršruto apskaitą žymimos buveinės ploto ribos.
4	1065.4	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, eksperto vertinimas	Tinkamos buveinės požymių skaičius	Stabili ar gerėjanti; ≥ 4 (3 požymis – žema žolė (žolyno aukštis vabzdžių skraidymo metu yra 5–20 cm),	Tinkamos buveinės požymiai: 1. atvira teritorija, apsupta medžių ar krūmų, suteikiančių užuovėją ir sukuriančių šiltas mikroklimatines sąlygas; 2. yra bent keli susijungiantys ir iki 500 m atstumu vienas nuo kito nutolę gyvenami plotai;

				kurioje aptinkamas pagrindinis auksuotosios šaškytės mitybinis augalas <i>Succisa pratensis</i> , – privalomas prioritetinis požymis)	3. žema žolė (žolyno aukštis rūšies skraidymo metu yra 5–20 cm), kurioje aptinkamas pagrindinis auksuotosios šaškytės mitybinis augalas <i>Succisa pratensis</i> ; 4. nėra akivaizdaus neigiamo supančios teritorijos poveikio; 5. tinkamos buveinės: „7230, Šarmingos žemapelkės“, „6410, Melvenynai“.
5	1065.5	Buveinė; <i>Succisa pratensis</i> buvimas, gausumas	Mitybinių augalų skaičius /1 m ² (skaičiuojamas vidurkis iš 1 m ² barelių praeitame maršrute)	Stabilus ar didėjantis; ≥5	Maršruto ilgis priklauso nuo buveinės dydžio.
6	1065.6	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas (suaugusiems drugiams maitintis)	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus ar didėjantis; >20 proc.	
7	1065.7	Buveinė; sumedėjusios augalijos, nendrių buvimas	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus ar mažėjantis; ≤10	Buveinėje gali būti pavienių krūmų ar jų grupių, kurie suteikia užuovėją.
8	1065.8	Buveinė; naudojimas (šienavimas, ganymas)	Buveinės dalis, proc.	~30 proc. per metus	Mozaikiškas naudojimas (kas antrus metus).
9	1065.9	Buveinė; drėgmės režimas	Užmirkimo laipsnis; eksperto vertinimas	Drėgna, bet užmynus vanduo nesisunkia	

„1060, Didžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

13 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1060.1	Populiacija; suaugėlių santykinis gausumas pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Suaugusių ind. sk./100 m maršrute	Stabili arba didėjanti; ≥5	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinio gausumo pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėn. ir liepos pirmoje pusėje.
2	1060.2	Populiacija; atskirų veisimosi buveinių, kuriose randami kiaušiniai, lervos ar tipiškai mitybinių augalų pažeidimai, skaičius teritorijoje	Skaičius	Stabilus ar didėjantis; ≥6	Nustatomas vykdant monitoringą. Apskaita vykdoma liepos–rugsėjo mėn.
3	1060.3	Buveinė; tinkamos buveinės plotas	ha	Stabilus ar didėjantis; (faktinis dydis)	Per kiekvieną maršruto apskaitą žymimos buveinės ploto ribos. Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojantis geografinė informacine sistema.
4	1060.4	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, eksperto vertinimas	Atitinkančių požymių skaičius	Stabili ar gerėjanti; ≥4 (3 požymis – teritorijoje gausiai aptinkami didžiojo auksinuko pagrindiniai mitybiniai augalai <i>Rumex aquaticus</i> , <i>R. hydrolapathum</i> , <i>R. obtusifolius</i> ,	Tinkamos buveinės požymiai: 1. atvira teritorija, bet dažnai apsupta medžių ar krūmų, suteikiančių užuovėją ir sukuriančių šiltas mikroklimatines sąlygas; 2. prie dirbtinių vandens telkinių, kanalizuočių upelių, miškuose, melioracijos griovių pakraščiuose; 3. teritorijoje gausiai aptinkami didžiojo auksinuko pagrindiniai mitybiniai augalai <i>Rumex aquaticus</i> , <i>R. hydrolapathum</i> , <i>R. obtusifolius</i> , <i>R. crispus</i> ;

				<i>R. crispus</i> – privalomas prioritetinis požymis)	4. nėra akivaizdaus neigiamo supančios teritorijos poveikio. Vertinant atsižvelgiama į didžiajam auksinukui vystytis tinkamos buveinės dydžio pokyčius, apsaugos perspektyvas; 5. tinkamos buveinės: „7140, Tarpinės pelkės ir liūnai“, „7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės“, „7230, Šarmingos žemapelkės“, „6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai“, „6410, Melvenynai“, „6450, Aliuvinės pievos“.
5	1060.5	Buveinė; mitybinių augalų <i>Rumex aquaticus</i> , <i>R. hydrolapathum</i> , <i>R. obtusifolius</i> , <i>R. crispus</i> buvimas, gausumas	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥5	Svarbu, kad mitybiniai augalai nebūtų užgožti kitų augalų.
6	1060.6	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas (suaugusiems drugiams maitintis)	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥16	
7	1060.7	Buveinė; krūmų buvimas	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus; ≤10	Buveinėje gali būti pavienių krūmų ar jų guotų, kurie suteikia užuovėją.
8	1060.8	Buveinė; naudojimas (šienavimas ar ekstensyvus ganymas) norint sustabdyti sumedėjusios augalijos plitimą	Buveinės dalis, proc.	~30 per metus	Mozaikiškas naudojimas (kas antrus metus).

9	1060.9	Buveinė; stabilumas	Eksperto vertinimas	Stabili buveinė, veikiama specifinių hidrologinių sąlygų	Stabilumo rodiklis – natūralus ilgalaikis mitybinių augalų išgyvenimas, hidrologinių sąlygų pastovumas.
---	--------	------------------------	---------------------	--	---

„6169, Baltamargės šaškytės (*Euphydryas maturna*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

14 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	6169.1	Populiacija; suaugėlių santykinis gausumas pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; rūšies buvimo įrodymas	Ind. skaičius / 100 m maršrute	Stabilus arba didėjantis; ≥8	Pastovioje veisimosi ir maitinimosi vietoje reguliariai vykdoma maršruto apskaita; populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėnesį, liepos mėn. pradžioje.
2	6169.2	Populiacija; vikšrų lizdų santykinis gausumas pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse; veisimosi įrodymas	Vikšrų lizdų skaičius / 100 m maršrute	Stabilus arba didėjantis; ≥8	Nustatomas atliekant stebėseną – rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais. Teritorijoje apžiūrimos visos galimos buveinės.
3	6169.3	Buveinė; veistis ir maitintis tinkamų buveinių plotas	ha	Stabilus ar didėjantis (faktinė reikšmė)	Per kiekvieną maršruto apskaitą tikslinamos buveinės ploto ribos. Tinkamos buveinės dydis gali būti naudojantis geografinė informacinė sistema.
4	6169.4	Buveinė; uosio (<i>Fraxinus excelsior</i>) buvimas, gausumas	Mitybinių augalų skaičius /100 m maršruto ruože	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥15	Svarbu, kad pagrindinio medyno sudėtyje būtų uosių, kad vyktų savaiminis jų pasisėjimas medyno pakraštyje.

5	6169.5	Buveinė; uosio (<i>Fraxinus excelsior</i>) augaviečių ekspozicija; šilumos kiekis, tenkantis besivystančioms lervoms	Pasaulio šalis, į kurią atsisukusi buveinė (kurioje pusėje yra atvira erdvė); galimi 8 pasaulio šalių žymėjimo būdai	P, PV, V (S, SW, W)	Pietinė ir pietvakarinė ekspozicija užtikrina, kad saulės šviesa ir šiluma buveinėje veiks ilgiausiai.
6	6169.6	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, medyno kokybė, eksperto vertinimas	Tinkamos buveinės požymių skaičius	Stabili ar gerėjanti; ≥2 (1 požymis – saulės apšviesti uosiai (<i>Fraxinus excelsior</i>), augantys nuo vėjo apsaugotose, šiltose, drėgnose vietose, – privalomas prioritetas (požymis))	Tinkamos buveinės požymiai: 1. saulės apšviesti uosiai (<i>Fraxinus excelsior</i>), augantys nuo vėjo apsaugotose, šiltose, drėgnose vietose; 2. buveinėje uosiai nepažeisti uosių maro 3. „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“, „91E0, Aliuviniai miškai“, kitų medynų pamiškės su uosiais.
7	6169.7	Buveinė; žinomos pastovios veisimosi ir maitinimosi buveinės būklė, žolinės dangos kokybė, eksperto vertinimas	Tinkamos buveinės požymių skaičius	Stabili ar gerėjanti; ≥3 (2 požymis – žolinė augalija žemiau vikšrų apgyventų medžių įvairiarūšė – privalomas prioritetas (požymis))	Tinkamos buveinės požymiai: 1. buveinės dalis, kur po medžių laja yra žolinė danga, sudaro ≥30 proc.; 2. žolinė augalija žemiau vikšrų apgyventų medžių įvairiarūšė; 3. vasarinis rotacinis žolinės augalijos šienavimas ne medynuose žemiau vikšrų apgyventų medžių arba rotacinis vasarinis ganymas medyne; 4. šienaujama ne medynuose vieną kartą prasidėjus imago skraidymo laikotarpiui, bet ne vėliau kaip rugpjūčio mėn., kad būtų išsaugoti ankstyvosios vystymosi stadijos drugiai.

8	6169.8	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥5 proc.	Svarbu, kad būtų pakankamai nektaro šaltinių (suaugusiems drugiams maitintis).
---	--------	--	----------------------------------	--	---

„6177, Kraujalakinio melsvio (*Phengaris teleius*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

15 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	6177.1	Populiacija; kraujalakinio melsvių (<i>Phengaris teleius</i>) santykinė gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Suaugusių ind. sk. / 100 m maršrute	Stabili arba didėjanti; ≥8	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos (parinktame pastoviam 100 m maršrute stebėtų individų skaičiaus) pokyčius. Apskaita vykdoma nuo birželio vidurio iki liepos trečios dekados.
2	6177.2	Populiacija; atskirų veisimosi buveinių, kuriose randami <i>Phengaris teleius</i> individai ir jų mitybiniai augalai, skaičius buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje	Skaičius	Stabilus ar didėjantis; ≥5	Nustatomas atliekant stebėseną. Apskaita vykdoma birželio–liepos mėn.
3	6177.3	Populiacija; izoliacijos laipsnis	Atstumas iki kitos žinomos veisimosi vietos (populiacijos), km	<0,5 km	Atstumas tarp artimiausių populiacijų parodo migracijos tarp populiacijų tikimybę, išnykusios populiacijos atsikūrimo galimybės laipsnį, ar populiacija yra didesnės metapopuliacijos dalis.
4	6177.4	Buveinė;	ha	Stabilus ar didėjantis, >1 ha	Per kiekvieną maršruto apskaitą tikslinamos buveinės ploto

		veistis tinkamų buveinių plotas buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje			ribos. Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojantis geografine informacine sistema.
5	6177.5	Buveinė; žinomų pastovių <i>Phengaris teleius</i> veisimosi ir maitinimosi buveinių būklė buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje, eksperto vertinimas	Atitinkančių požymių skaičius	Stabili ar gerėjanti; ≥ 4 (2 požymis – teritorijoje gausiai aptinkami kraujalakinio melsvio mitybiniai augalai <i>Sanguisorba officinalis</i> , ir 6 požymis – buveinėje gana dažnai aptinkami skruzdėlių <i>Myrmica scabrinodis</i> lizdai – privalomi prioritetiniai požymiai)	Tinkamos buveinės požymiai: 1. atvira teritorija, bet dažnai apsupta medžių ar krūmų, suteikiančių užuovėją ir sukuriančių šiltas mikroklimatines sąlygas; 2. teritorijoje gausiai aptinkami kraujalakinio melsvio mitybiniai augalai <i>Sanguisorba officinalis</i> ; 3. nėra akivaizdaus neigiamo supančios teritorijos poveikio. Vertinant taip pat atsižvelgiama į kraujalakiniam melsviui vystyti tinkamos buveinės dydžio pokyčius, apsaugos perspektyvas; 4. tinkamos buveinės: „6410, Melvenynai“, „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“; 5. stabilus drėgmės kiekis, tačiau pievos nėra užmirkusios; 6. buveinėje gana dažnai aptinkami skruzdėlių <i>Myrmica scabrinodis</i> lizdai.
6	6177.6	Buveinė; plotelių (dalinių plotų) skaičius 4 (keturiuose) 50x5 m maršrutuose (arba 1 ha), kuriuose būtų ≥ 30 žydinčių	Plotelių skaičius	Stabilus ar didėjantis; ≥ 10	Mitybiniai augalai dažniausiai pasiskirstę tolygiai ir gausiai. Svarbu, kad mitybiniai augalai nebūtų užgožti kitų augalų.

		<i>Sanguisorba officinalis</i> žiedynų (galvučių) ar jų grupių			
7	6177.7	Buveinė; skruzdėlių šeimininkų <i>Myrmica scabrinodis</i> apgyvento ploto dalis buveinėje	Buveinės dalis, proc.	>50 proc.	Didelis skruzdėlių šeimininkų tankis užtikrina drugių vikšrų aptikimą ir apgyvendinimą skruzdėlyne.
8	6177.8	Buveinė; žydinčių augalų buvimas, gausumas	Projekcinis padengimas, proc.	Gausumas turi būti stabilus ar didėjantis; ≥ 16 proc.	Svarbu, kad būtų pakankamai nektaro šaltinių (suaugusiems drugiams maitintis).
9	6177.9	Buveinė; krūmų buvimas	Projekcinis padengimas, proc.	Stabilus; <5 proc.	Pievų buveinėje gali būti pavienių krūmų ar jų guotų, kurie suteikia užuovėją.
10	6177.10	Buveinė; bendras pievų naudojimas (mažu ar vidutiniu intensyvumu)	Buveinės dalis, proc.	≥ 90 proc.	Pievos turi būti nuolat tvarkomos ir(ar) naudojamos stabdant sumedėjusios augalijos plitimą.
11	6177.11	Buveinė; naudojimas; šienavimas siekiant sustabdyti sumedėjusios augalijos plitimą <i>arba</i> ekstensyvus ganymas	Buveinės dalis, proc. <i>arba</i> buveinės dalis, proc.	~30 proc. per metus	Šienaujama iki birželio 1 d. arba po rugsėjo 1 d. paliekant nenušienautų ruožų (mozaikiškas (pramečiui) ir(ar) rotacinis šienavimas po ~30 proc. kasmet <i>arba</i> ekstensyviai ganomi smulkieji žolėdžiai gyvūnai (0,5 SG/ha) atitveriant ir išganant 1/3 buveinės ploto per metus.
12	6177.12	Buveinė; nepalankus naudojimas; buveinės naudojimas drugių skraidymo metu jų veisimosi plotuose (pvz., šienavimas)	Taip / ne <i>arba</i> buveinės dalis, proc.	Ne <i>arba</i> <10 proc.	Trikdymas drugių skraidymo laikotarpiu nepageidaujamas.

13	6177.13	Buveinė; nepalankus naudojimas; pievos šienavimas arba ganymas laikotarpiu nuo birželio 10 d. iki rugsėjo 1 d. arba 5 savaičių po pagrindinio skraidymo laikotarpiu	Taip / ne <i>arba</i> buveinės dalis	Ne <i>arba</i> <10 proc.	Šienaujant ar ganant laikotarpiu nuo birželio 10 d. iki rugsėjo 1 d. arba 5 savaičių po pagrindinio skraidymo laikotarpiu, sunaikinamos kraujalakinio melsvio (<i>Phengaris teleius</i>) lervinės stadijos.
----	---------	--	--	--------------------------------	--

„1042, Šarvuotosios skėtės (*Leucorrhinia pectoralis*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

16 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1042.1	Populiacija; buvimo įrodymas; santykinė lervų gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Vidutinis lervų išnarų skaičius tirtame 50 m ilgio ir 1 m pločio pakrantės ruože	Stabili arba didėjanti; ≥ 5	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma gegužės antroje pusėje– birželio mėnesį, po masinio ritimosi.
2	1042.2	Populiacija; santykinė suaugusių skėčių gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Vidutinis suaugusių skėčių skaičius tirtose 100 m ilgio maršruto atkarpose	Stabilus ar didėjantis; ≥ 10	Nustatomas atliekant stebėseną. Apskaita vykdoma gegužės antroje pusėje–birželio mėnesį.
3	1042.3	Buveinė; tinkamų buveinių plotas	ha	Stabilus ar didėjantis, $\geq 0,5$ ha	Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojantis geografinė informacine sistema. Tinkamos buveinės: „3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis“, „3160, Natūralūs distrofiniai ežerai“, „3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis“.

4	1042.4	Buveinė; vandens telkinio paviršiaus padengimas vandens augalais (eksperto vertinimas)	Stebimo ploto dalis, proc.	Stabili; ≥70 proc. pakrantės juostos <i>arba</i> ≥50 proc. viso telkinio ploto	Augalai, svarbūs lervoms vystytis ir maitintis, suaugėliams judėti ir medžioti.
5	1042.5	Buveinė; apšviestumas ir (ar) temperatūros poveikis (eksperto vertinimas)	Vandens ir pakrantės juostos apšvietimas, stebimo ploto dalis; proc.	Stabilus; >80 proc.	Apšviestose vietose aukštesnė temperatūra, tai lemia sėkmingą lervų vystymąsi
6	1042.6	Buveinė; cheminės vandens savybės, rūgštingumas (eksperto vertinimas)	pH reikšmė	Stabili; Neutralu ar šiek tiek rūgštu (pH 5–7.5)	Įvertinama atliekant stebėseną. Neprivalomas vertinimas.
7	1042.7	Buveinė; būdingų rūšių skaičius (eksperto vertinimas)	Taksonų skaičius	Stabilus ar didėjantis; ≥2+2 (vandenyje+pakrantėje)	Būdingos augalų rūšys šarvuotosios skėtės buveinėse: 1. šm. <i>Characeae</i> ; 2. <i>Sphagnopsida</i> ir <i>Bryopsida</i> ; 3. <i>Stratiotes aloides</i> ; 4. <i>Hydrocharis morsus-ranae</i> ; 5. <i>Utricularia sp.</i> ; 6. <i>Sphagnum sp.</i> (pakrantėse); 7. <i>Carex sp.</i> (pakrantėse); 8. <i>Menyanthes trifoliata</i> (pakrantėse); 9. <i>Calla palustris</i> (pakrantėse); 10. <i>Potentilla palustris</i> (pakrantėse).
8	1042.8	Buveinė; vandens lygio svyravimas (eksperto vertinimas)	Vandens lygio svyravimas; situacija	Stabili; nestebimas arba nežymus	Vandens telkinys neturi išdžiūti. Įvertinama atliekant stebėseną.
9	1042.9	Buveinė; dėl žuvų kylančios grėsmės	Žuvų buvimo vandens telkinyje faktas	Stabilu; nėra ar minimaliai	Didelė žuvų koncentracija pražūtinga skėčių lervoms.

„1084, Niūriaspalvio auksavabalio (*Osmoderma eremita*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

17 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1084.1	Populiacijos dydis	Apgyvendintų medžių skaičius	Stabilus arba didėjantis	Apgyvendinti medžiai nustatomi pagal rūšies veiklos požymius arba užregistruotus individus.
2	1084.2	Buveinė; populiacija; apgyvendintų medžių tankumas išskirtose tinkamose buveinėse	vnt./ha	≥ 3	Apgyvendinti medžiai – 4–6 vystymosi stadijos (lapuočių medžių vystymosi ir (ar) senėjimo stadijos (pagal <i>Antonsson & Jansson</i> , 1997 m.) lapuočiai medžiai su drevėmis ar kitomis ertmėmis, kuriose aptinkama rūšies buvimo požymių.
3	1084.3	Buveinė; tinkamos buveinės dydis	ha	Kartografuotas buveinės plotas nemažėja (apskaičiuotas faktinis dydis)	Tinkamos buveinės plotas apskaičiuojamas naudojantis geografinę informacinę sistemą, atlikus apgyvendintų, potencialiai tinkamų ir perspektyvių medžių inventorizaciją.
4	1084.4	Buveinė; gyventi potencialiai tinkamų medžių tankumas išskirtose tinkamose buveinėse	vnt./ha	≥ 5	Gyventi tinkami medžiai – 4–7 vystymosi stadijos (lapuočių medžių vystymosi ir (ar) senėjimo stadijos (pagal <i>Antonsson & Jansson</i> , 1997) ąžuolai ir kiti lapuočiai medžiai, kuriems būdingos didelės drevės, bet rūšies individų ar jų veiklos požymių neaptinkama (pvz., genių iškaltos drevės, kurių angos skersmuo yra apie 6 cm, arba kitos plačios tuščiavidurės ertmės, atsiradusios supuvus stambiai nulūžusiai šakai).
5	1084.5	Buveinė; perspektyvių medžių tankumas išskirtose tinkamose buveinėse	vnt./ha	≥ 10	Perspektyvūs medžiai – 1–3 vystymosi stadijos (lapuočių medžių vystymosi ir (ar) senėjimo stadijos (pagal <i>Antonsson & Jansson</i> , 1997) lapuočiai medžiai, kurie po

					tam tikro laiko taps tinkami apsigyventi rūšies individams.
6	1084.6	Buveinė; užpavėsinimas	Projekcinis padengimas, proc.	≤50	Apskaičiuojamas vidutinis medžių ir krūmų lajų projekcinis padengimas (proc.) aplink inventorizuojamus buveinės medžius.

„1037, Pleištinės skėtės (*Ophiogomphus cecilia*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

18 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1037.1	Populiacija; buvimo įrodymas; santykinė lervų išnarų gausa pastoviose veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Vidutinis lervų išnarų skaičius tirtame pakrantės (1x500 m) ruože	Stabili arba didėjanti; >5	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos pokyčius. Apskaita vykdoma birželio mėnesį, po masinio ritimosi.
2	1037.2	Populiacija; santykinė suaugusių skėčių gausa pastoviose veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Vidutinis suaugusių skėčių skaičius tirtas 100 m ilgio maršrute; vnt.	Stabilus ar didėjantis; ≥5	Nustatomas atliekant stebėseną. Apskaita vykdoma birželio antroje pusėje – liepos mėnesį.
3	1037.3	Buveinė; tinkamų buveinių tipas, plotas	ha	Stabilus ar didėjantis (faktiškai nustatytas)	Tinkamos buveinės plotas apskaičiuojamas naudojantis geografinę informacinę sistemą. Tinkamos buveinės: vidutinio dydžio ir didelės santykinai sraunios ir švarios (lašišinės) upės, dažnai buveinė „3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis“.
4	1037.4	Buveinė; žvyro ar smėlio dalis dugno plote	Stebimo ploto dalis, proc.	Stabili; 30–60	

		(eksperto vertinimas)			
5	1037.5	Buveinė; dugno dumblių, organinės nuosėdos (eksperto vertinimas)	Organinių nuosėdų buvimo faktas, stebimo dumblėto ploto dalis, proc.	Stabili; nėra ar <10	
6	1037.6	Buveinė; apšviestumas ir (ar) temperatūros poveikis (eksperto vertinimas)	Vandens ir pakrantės juostos apšvietimas, stebimo ploto dalis; proc.	Stabilus; 70–90	
7	1037.7	Buveinė; 100 m pločio pakrantės juostos struktūra (eksperto vertinimas)	Atvirų pakrantės plotų dalis; proc.	Stabili; ≥ 50	
8	1037.8	Buveinė; vandens tėkmės reguliavimas	Upės patvankų buvimas; taip / ne	Stabili; patvankų nėra.	

„1082, Dvijuostės nendriadusės (*Graphoderus bilineatus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

19 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1082.1	Populiacija; buvimo įrodymas; santykinė gausa pastoviose jų veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Suaugusių ind. sk./10 gaudyklių per parą	Stabili arba didėjanti; ≥ 5	Populiacijos būklė vertinama pagal santykinės gausos (individų, sugautų 10 gyvagaudžių gaudyklių per parą, skaičiaus) pokyčius. Apskaita vykdoma balandžio pradžioje–birželio pirmoje pusėje; rugsėjo pradžioje–lapkričio pradžioje.

2	1082.2	Populiacija; apgyvendintų vandens telkinių dalis tikrintų telkinių teritorijoje	proc.	>40 proc.	Nustatomas atliekant stebėseną. Apskaita vykdoma balandžio pabaigoje–birželio pirmoje pusėje ir rugsėjo–spalio mėn.
3	1082.3	Buveinė; minimalus tinkamų buveinių plotas	ha	Stabilus ar didėjantis, ≥0,5 ha	Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojantis geografinę informacinę sistemą. Tinkamos buveinės: „3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis“; „3160, Natūralūs distrofiniai ežerai“; „3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių ir aštrių bendrijomis“; „7110, Aktyvios aukštapelkės“; „7120, Degradavusios aukštapelkės“.
4	1082.4	Buveinė; vandens telkinio morfologija: <0,3 m gylio seklaus vandens plotų dalis (eksperto vertinimas)	Viso telkinio ploto dalis, proc.	Stabili; ≥50 proc.	Negiliose telkinio vietose palankios sąlygos vandens augalams ir vabalams maitintis. Įvertinama atliekant stebėseną.
5	1082.5	Buveinė; povandeninės ir (ar) plūduriuojančios augalijos kiekis (eksperto vertinimas)	Vandens telkinio paviršiaus, padengto povandenine ir (ar) plūduriuojančia augalija, ploto dalis (projekcinis padengimas), proc.	Stabili; ≥50 proc.	Augaluose vabalai deda kiaušinius, taip pat susitelkę vandens vabzdžiai ir vėžiagyviai, kurie yra pagrindinis vabalų maistas. Įvertinama atliekant stebėseną.
6	1082.6	Buveinė; apšviestumas ir (ar) temperatūros poveikis (eksperto vertinimas)	Užtemdytų ir (ar) užšėšėlintų seklių vietų ploto dalis (šėšėliavimo laipsnis), proc.	Stabili ar mažėjanti; ≤10 proc.	Apšviestose vietose aukštesnė temperatūra, tai lemia sėkmingą lervų vystymąsi. Įvertinama atliekant stebėseną.
7	1082.7	Buveinė;	vnt.	Stabilus ar didėjantis; ≥ 5	Būdingos augalų rūšys dvijuostės nendriadusės buveinėse (įvertinama atliekant stebėseną):

		būdingų augalų rūšių skaičius (eksperto vertinimas)			1. <i>Elodea canadensis</i> ; 2. <i>Hottonia palustris</i> ; 3. <i>Hydrocharis morsus-ranae</i> ; 4. <i>Lemna trisulca</i> ; 5. <i>Nuphar lutea</i> ; 6. <i>Nymphaea alba</i> ; 7. <i>Potamogeton obtusifolius</i> ; 8. <i>Stratiotes aloides</i> ; 9. <i>Utricularia vulgaris</i> .
8	1082.8	Buveinė; cheminės vandens savybės, rūgštingumas (eksperto vertinimas)	pH reikšmė	Stabili; neutralu ar šiek tiek rūgštu, pH 6,5–7,5	Įvertinama atliekant stebėseną. Vertinti neprivaloma.
9	1082.9	Buveinė; maistinių medžiagų balansas ir (ar) eutrofikacijos laipsnis (eksperto vertinimas)	Trofiškumo lygis	Stabilu; mažai arba šiek tiek eutrofikauta (I lygio trofiškumas); mezotrofiniai ir eutrofiniai (makrofitiniai) telkiniai	Trofiškumo lygis vertinamas atliekant stebėseną. Buveinė retai distrofinė.
10	1082.10	Buveinė; dėl žuvų kylanti grėsmė	Žuvų buvimo vandens telkinyje faktas	Stabilu; nėra ar minimaliai	Didelė žuvų koncentracija pražūtinga vabalų lervoms. Įvertinama atliekant stebėseną.
11	1082.11	Buveinė; kiti neigiami veiksniai (eksperto vertinimas)	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Jei neigiamų veiksnių daugiau nei vienas, vertinamas suminis poveikis. Įvertinama atliekant stebėseną.

Trofiškumo lygiai:

- I: mažai maistinių medžiagų; oligotrofiniai ežerai; didelis matymo gylis; mažai dumblių; ištikus metus deguonies kiekis iki ežero dugno;
- II: vidutinis maistinių medžiagų kiekis; mezotrofiniai ežerai; vidutinis matymo gylis; dumblių auga saikingai; kartais gali žydėti; mažai deguonies suvartojama giliame vandenyje ir termokline;

3. III: gausu maistinių medžiagų; eutrofiniai ežerai; drumstas vanduo; mažas matymo gylis; stiprus dumblių augimas su reguliariu žydėjimu; dažniau labai trūksta deguonies giliame vandenyje;
4. IV: daug maistinių medžiagų; politrofiniai arba hipertrofiniai ežerai; žmogaus sukurta būklė; pernelyg daug maistinių medžiagų; masinis dumblių išsivystymas, dažnai dominuoja mėlynieji dumbliai; matymo gylis tik centimetrų diapazone; per daug suvartojama deguonies.

„1086, Purpurinio plokščiavabalio (*Cucujus cinnaberinus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

20 lentelė

Eilės Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1086.1	Populiacija; purpurinio plokščiavabalio apgyvendintų tikrintų maršrutų atkarpų dalis (nurodant bendrą maršrutų ilgį)	Tikrintų maršrutų atkarpų dalis; proc.	≥50 proc.	Apgyvendintos maršrutų atkarpos (100x20 m) nustatomos ieškant purpurinio plokščiavabalio lervų ar suaugėlių (iki pirmo aptikimo) po negyvų lapuočių žieve. Duomenys surenkami lauko tyrimų metu, naudojant tyrimų ataskaitas ir Saugomų rūšių informacinės sistemos informaciją. Tyrimai atliekami rūšies buveinėse nuo kovo iki gruodžio (esant teigiamai temperatūrai), išskyrus veisimosi fazę nuo liepos pradžios iki rugsėjo pradžios.
2	1086.2	Populiacija; maršrutų su purpurinio plokščiavabalio buvimo įrodymais procentinė dalis buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje	Maršrutų su įrodymais dalis; proc.	≥20 proc.	Vertinama, kai buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje yra daugiau nei viena atskirta purpuriniam plokščiavabaliui tinkama buveinė.
3	1086.3	Buveinė; purpuriniam plokščiavabaliui tinkamos buveinės dydis	ha	Kartografuotas buveinės dydis nemažėja	Tinkamos buveinės dydis gali būti apskaičiuojamas naudojantis geografinė informacinė sistema. Tinkamos buveinės klasifikuojamos kaip buveinių tipai: „91E0, Aliuviniai miškai“; „91F0, Paupių guobynai“; „9120, Plačialapių ir mišrūs miškai“; „9160, Skroblynai“; „9180, Griovų ir šlaitų miškai“.

4	1086.4	Buveinė; lapuočių medžių su mažiausiai 30 cm stiebo diametru dalis medyne <i>arba</i> lapuočių medžių su mažiausiai 30 cm stiebo diametru skaičius 1 ha medyno plote	Medyno dalis, proc. <i>arba</i> medžių skaičius/ ha	>25 proc. <i>arba</i> ≥10	Brandžių lapuočių medžių (ąžuolo, uosio, klevo, skroblo, guobos, drebulės) gausumas užtikrina nuolatinį negyvos medienos, kaip terpės purpuriniam plokščiavabaliui gyventi, formavimąsi. Duomenys surenkami lauko tyrimų metu.
5	1086.5	Buveinė; Tinkamos negyvos medienos objektų skaičius/ha	Eksperto vertinimas; vnt./ha	≥10	Tinkamos negyvos medienos objektai: stovinti ir gulinti negyva mediena (dažniausiai ąžuolo, uosio, klevo, skroblo, guobos, drebulės), taip pat aukšti (50 cm aukščio) kelmai >20 cm skersmens. Nuo mirties ar išgriuvimo – 1–5 metai, mediena irstanti. Žievė lengvai lupasi, apačioje drėgna, „riebi“, iš dalies su rizomorvais. Po žieve vystosi ir maitinasi vabalų lervos, slepiasi suaugę vabalai.
6	1086.6	Buveinė; labai suirusi mediena (gulinti ir stovinti, skersmuo >30 cm), kiekis	Eksperto vertinimas, kub. m/ha	Platus pasirinkimas ≥20	Labai suirusi mediena sudaro purpurinių plokščiavabalių suaugėliams palankias žiemojimo sąlygas, yra terpė medieną ardantiems mikroorganizmams gyventi.
7	1086.7	Buveinė; fragmentacija	Eksperto vertinimas, atskirtų tinkamos buveinės plotų skaičius	Nėra arba nedidėja, 0–4 daugiau kaip 500 m viena nuo kitos nutolusių buveinių	Individų sklaidos galimybė mažėja, jei tarp atskirų tinkamos buveinės plotų įsiterpę netinkamos buveinės plotai.
8	1086.8	Buveinė; iškirstos medienos sandėliavimas, jei medynas naudojamas; trukmė	Eksperto vertinimas	Trumpa (kol nesudedami kiaušiniai) <i>arba</i> ilga	Sandėliuojant medieną buveinėje ilgiau kaip metus, bet trumpiau kaip 5-erius metus, su išvežama mediena sunaikinamos joje besivystančios vabalų lervos ir suaugę vabalai.

				(kol mediena suyra ir tampa netinkama)	
9	1086.9	Buveinė; kirtimai	Buvimo ar nebuvimo faktas, yra ar nėra	Brandžių ąžuolų, drebulių ir guobinių medžių kirtimai – nėra; pažeistų ir nudžiūvusių lapuočių medžių iškirtimas – nėra	

III SKYRIUS MOLIUSKAI

„1032, Ovaliosios geldutės (*Unio crassus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė/ gera būklė	Papildoma informacija
1	1032.1	Populiacija; individų tankis vnt./kv. m (vidurkis iš tyrimų vietų)	Ind. sk./kv. m	≥10	Vertinama pagal stebėjimo metodiką.
2	1032.2	Populiacija; amžiaus struktūra	Amžiaus klasių skaičius	3	Pagal trijų amžiaus klasių klasifikaciją: I – iki 3-ųjų metų amžiaus; II – nuo 3–6-erių metų amžiaus; III – vyresni kaip 6-erių metų amžiaus individai.
3	1032.3	Buveinė; upės vagos reguliavimas,		Upės vaga natūrali	Eksperto vertinimas.

		antropogeniniai pokyčiai			
4	1032.4	Buveinė; vandens kokybės klasė	Vandens kokybės klasė ir nitratų kiekis	Labai gera ir gera, ir ≤ 2 mg/l NO ₃ -N	Šaltinis – https://vanduo.gamta.lt/

**IV SKYRIUS
VARLIAGYVIAI**

„1166, Skiauterėtojo tritono (*Triturus cristatus*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1166.1	Populiacija; santykinis suaugusių gausumas pastoviose veisimosi ir maitinimosi buveinėse	Individų skaičius, vnt./10 gaudyklių per parą;	Stabili arba didėjanti;	Nustatomas atliekant stebėseną.
2	1166.2	Buveinė; tinkamų vandens telkinių skaičius ir plotas	vnt./ha	Vandens telkinių kompleksas (≥ 5 vnt. mažų arba ≥ 1 ha telkinys)	Tinkamos buveinės plotas apskaičiuojamas naudojantis geografinę informacinę sistemą.
3	1166.3	Buveinė; povandeninės augalijos projekcinis padengimas	Projekcinis padengimas, proc. (eksperto vertinimas)	≥ 50 proc.	Vertinama sekloje vandens telkinio dalyje.
4	1166.4	Buveinė; apšviestumas	Užpavėsinta dalis, proc. (eksperto vertinimas)	≤ 30 proc.	Nurodoma sumedėjusių pakrantės augalų užtamsinto vandens ploto dalis.
5	1166.5	Buveinė;	Eksperto vertinimas	Didelė buveinių įvairovė	Vertinama iki 50 m atstumu aplink vandens telkinį.

		aplinkinių buveinių įvairovė			
6	1166.6	Buveinė; žemėnaudos intensyvumas	Eksperto vertinimas	Žemės ūkio veikla neintensyvi arba jos nėra	Vertinama 100 m atstumu aplink vandens telkinį.
7	1166.7	Buveinė; vandens lygio svyravimas nerštavietėje	Eksperto vertinimas	Vandens telkinys išdžiūva, nusenka ne anksčiau kaip rugpjūčio mėn. antroje pusėje	Vertinama žinomose nerštavietėse.
8	1166.8	Atstumas nuo nerštavietės iki tinkamos žiemojimo vietos	m	≤300 m	Miškas ne didesniu kaip 500 m atstumu nuo nerštavietės labai svarbu.

V SKYRIUS ŽINDUOLIAI

„1355, Ūdros (*Lutra lutra*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Eil. Nr.	Kriterijaus kodas	Kriterijus	Mato vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1355.1	Buveinė; tinkamos buveinės plotas	Buveinės pokyčio apibudinimas	Stabilus <i>arba</i> didėja	Kartografuojant buveinę įtraukiama iki 10 m pakrantės kranto (sausumos).
2	1355.2	Populiacija; vidutinis veiklos žymių skaičius 10 km pakrantės ruože	vnt./10 km	≥2	Veiklos žymės – pėdsakai, šliūžės, ekskrementai, maisto likučiai ir kt.
3	1355.3	Buveinė; vidutinis saugių vietų skaičius 5 km pakrantės ilgio ruože	vnt./5 km	≥2	Saugi vieta – nendrynai, krūmynai ir panašios sunkiau pasiekiamos vietos, ūkinei veiklai nenaudojamos ir (arba) žmonių labai retai lankomos pakrantės dalys, užimančios ne mažesnę kaip 1000 m ² sausumos plotą.

4	1355.4	Buveinė; mitybai naudojamų rūšių gausa	n	≥8	
5	1355.5	Buveinė; antropogeninis trikdymas	Eksperto vertinimas	Saikingas	
6	1355.6	Buveinė; vandens tarša	Eksperto vertinimas	Nefiksuojama arba nereikšminga	

**VI SKYRIUS
AUGALAI**

„1437, Plikažiedžio linlapio (*Thesium ebracteatum*)“ geros apsaugos būklės kriterijai

1 lentelė

Nr.	Kodas	Kriterijus	Matavimo vienetas	Tikslinė vertė	Papildoma informacija
1	1437.1	Ūglių skaičius	n	>200	Palankiausias metas vertinimą atlikti gegužės–liepos mėn., kai augalai žydi ir brandina vaisius
2	1437.2	Potencialiai tinkamos buveinės plotas	ha	>0,01	
3	1437.3	Sumedėjusių augalų padengimas	proc.	<10	Vertinamas visų ardu sumedėjusių augalijos projekcinis padengimas
4	1437.4	Augavietės apšvietimo sąlygos	Eksperto vertinimas	Gerai apšviesta	
5	1437.5	Atviras dirvožemis	proc.	>10	Dėl antropogeninės veiklos atsirandančios nuolatinės pažaidos (takeliai, provėžos) neįskaičiuojamos
6	1437.6	Invazinių augalų rūšių padengimas	proc.	0	<i>Amelanchier spicata</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Cytisus scoparius</i> , <i>Lupinus polyphyllus</i> , <i>Rosa rugosa</i>
7	1437.7	Ekspansyvių, svetimžemių, ruderalinių, nitrofilinių augalų rūšių padengimas	proc.	<10	<i>Artemisia vulgaris</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i>